

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาอย่างมาก จากอดีตที่เคยเป็นประเทศที่พึ่งพาผลผลิตภาคการเกษตรเป็นหลัก ได้ปรับเปลี่ยนเป็นภาคอุตสาหกรรมและการบริการ แต่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจกลับก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา แนวคิดการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นให้เป็นอุตสาหกรรม ขาดการคำนึงถึงการกระจายผลการพัฒนาอย่างเป็นธรรมทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบท กรุงเทพมหานครกลายเป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุกด้านได้ดึงดูดเอาทรัพยากรต่าง ๆ จากชนบทมาเสริมสร้างและพัฒนาเมือง ก่อเกิดปัญหาหนึ่ง คือ ปัญหาชุมชนแออัดขึ้น และเมื่อเมืองมีความเจริญมากขึ้นก็เกิดความเชื่อที่ว่าที่ดินราคาสูงในเมืองจะต้องเป็นที่ที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดคือใช้เพื่อธุรกิจ การค้าแทนที่จะเป็นที่อยู่อาศัยของชาวชุมชนแออัดซึ่งให้ผลตอบแทนต่ำ ปัญหาการไล่ที่กลางเมืองก็เกิดขึ้น¹ ด้านมูลเหตุพื้นฐานแห่งการเกิดชุมชนแออัด ได้แก่ การเพิ่มของประชากรที่เกิดขึ้นใหม่ (Population Growth) การเพิ่มของประชากรที่อพยพเข้าสู่เมือง (Migration to the Central) อีกทั้งการมั่งก่ายและการละเลยของเจ้าของที่ดิน (Ignorance of Landlord)² จากการใช้ที่ดินของชุมชนเมืองเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเติบโตของเมืองไม่เป็นระเบียบโดยเฉพาะเขตชุมชนเมืองเดิมหรือย่านธุรกิจการค้าเก่าของเมืองที่ขาดทรูโทรมสภาพอาคารเก่าหมดสภาพการใช้งานระบบสาธารณูปโภคเสื่อมโทรมไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่พอเพียงในการให้บริการแก่ผู้อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นในเขตชุมชนนั้นและการใช้ที่ดินไม่คุ้มค่าเต็มตามศักยภาพ³ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

ในเขตชุมชนเมืองของกรุงเทพมหานครนั้นแนวโน้มการให้เช่าที่ดินกำลังจะหมดไป และกำลังประสบปัญหาการขับไล่ผู้เช่าออกจากที่เช่าซึ่งดำเนินอยู่ทั้งในที่ของรัฐและเอกชน และ

¹ พรรณทิพย์ เพชรมาก, "ปัจจัยที่มีผลต่อการแสวงหาที่ดินเพื่อสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัย : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียนร่วมใจพัฒนา ชุมชนอ่อนนุช เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 1.

² การเคหะแห่งชาติ, "การปรับปรุงชุมชนแออัด," (กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายปรับปรุงชุมชน, 2531), หน้า 2. (อัดสำเนา)

³ การเคหะแห่งชาติ, "ร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูเมือง," (กรุงเทพมหานคร : การเคหะแห่งชาติ, มปป.), (อัดสำเนา)

ดูเหมือนว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นบนที่ดินของรัฐมากกว่าที่ดินของเอกชนเสียอีก⁴ สนับสนุนโดย รตยา จันทรเทียร ที่กล่าวว่าปัญหาการไร้ที่อยู่อาศัยในชุมชนบุกรุกเป็นปัญหาวิกฤตของกรุงเทพมหานคร ชุมชนบุกรุกสองในสามกำลังอยู่ในสภาพขาดความมั่นคงในการอยู่อาศัย สภาพขวัญกำลังใจอ่อนแอ เนื่องจากบางครอบครัวได้รับหมายศาลจากเจ้าของที่ดิน บางชุมชนได้รับฟังข่าวลือว่าเจ้าของที่กำลังจะขับไล่ และบางชุมชนเจ้าของที่ดินได้มีการรื้อไล่ไปบ้างแล้วบางส่วน ประชาชนเหล่านี้สมควรได้รับการเอาใจใส่เหลียวแลจากผู้ที่สามารถช่วยเหลือ⁵

กล่าวได้ว่าปัญหาชุมชนแออัดและการไล่รื้อเป็นปัญหาที่มักเกิดขึ้นควบคู่กัน สาเหตุหนึ่งเกิดจากความจำเป็นในด้านที่อยู่อาศัยแต่มีความด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจทำให้เกิดปัญหาในด้านความสามารถในการจัดหาที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ผู้อยู่อาศัยบางกลุ่มต้องอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดบนพื้นที่ของเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่ทิ้งว่างเปล่าหรือตามริมคูคลองสาธารณะหรือใต้สะพานซึ่งนอกจากจะมีสภาพความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐานแล้ว ยังมีผลต่อสภาพทางกายภาพของเมืองและเมื่อเจ้าของหรือหน่วยงานที่ดูแลต้องการใช้พื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์จึงทำให้มีการไล่รื้อตามมา⁶ หากจำแนกสาเหตุของการไล่รื้อที่อยู่อาศัยตามเหตุผลความจำเป็นที่แตกต่างกันได้ 5 ลักษณะ คือ การไล่รื้อเพื่อทำศูนย์การค้า เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ เพื่อก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค เพื่อก่อสร้างสถานที่ราชการ และการไล่รื้อแต่สาเหตุไม่แน่ชัดพบว่าชุมชนบุกรุกที่อาศัยอยู่ในที่ดินของรัฐและเอกชนมีจำนวนใกล้เคียงกันแต่จำนวนที่อาศัยอยู่ในที่ดินของรัฐหรือส่วนราชการมักถูกไล่รื้อมากกว่าที่อาศัยอยู่ในที่ดินของเอกชน โดยการไล่รื้อยิ่งมากเท่าใดชุมชนบุกรุกก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ จากการไปสร้างชุมชนบุกรุกแห่งใหม่และเมื่อจำนวนคนจนในเมืองสูงขึ้นปัญหาความยากจนยิ่งหนักหนาขึ้น⁷ ปรากฏการณ์ในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลเล็งเห็นว่าการรื้อย้ายชุมชนที่อยู่อาศัยในลักษณะการไล่รื้อสลัมมากยิ่งขึ้นเท่าใด จำนวนของการเพิ่มของชุมชนประเภทบุกรุกใหม่จะยิ่งมากขึ้น⁸ ดังที่

⁴ ชโลโม แองเจส และสิทธิชัย ดันดีพิพัฒน์, *ที่ดิน...บ้าน...และผู้ยากไร้*, แปลโดย วิยะดา ทศคร (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2528), หน้า 1-4.

⁵ รตยา จันทรเทียร, "คำกล่าวรายงาน," ใน หนังสือรายงานการอภิปรายเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการไร้ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร อภิปรายที่ห้องประชุมใหญ่ การเคหะแห่งชาติ 6 มีนาคม 2530.

⁶ บุญชู เวทโอสถ, "การประเมินผลการรื้อย้ายชุมชนแออัดในเมืองสุสานเมือง : กรณีศึกษาชุมชนอ่อนนุช," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาเคหการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 13.

⁷ รตยา จันทรเทียร, "คำกล่าวรายงาน," ในหนังสือรายงานการอภิปรายเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการไร้ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร อภิปรายที่ห้องประชุมใหญ่ การเคหะแห่งชาติ 6 มีนาคม 2530.

⁸ สารี อ่องสมทวิง, "พลวัตและผลกระทบของการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเทพประทาน (พระรามสี่) แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533), หน้า 4.

อคิน รพีพัฒน์และคณะ พบว่า การรื้อสร้างชุมชนดินแดงทำให้ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่มองหาพื้นที่ใหม่ที่เขาสามารถไปอาศัยอยู่ได้ที่ห่างไกลจากการรบกวนของเทศบาล⁹

ปัญหาการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยไม่ใช่ปัญหาใหม่สำหรับชุมชนเมือง แต่เป็นปัญหาที่มีมานานและมีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะกับชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง อาทิ ชุมชนแออัดของผู้มีรายได้น้อยและชุมชนที่ตั้งอยู่บนที่ดินที่เจ้าของมีความประสงค์จะพัฒนาหรือเปลี่ยนการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ของการรื้อย้ายเพื่อสาธารณะส่วนรวมหรือวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ส่วนตัว อีกทั้งคงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยจะส่งผลกระทบต่อครัวเรือนผู้อยู่อาศัยเดิมบ้างไม่มากก็น้อย ทั้งนี้ตราบเท่าที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายหรือข้อตกลงทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่วิธีการเจรจาต่อรองจึงเป็นวิธีการที่ถูกนำมาใช้ในการหาข้อยุติของการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยซึ่งวิธีการดังกล่าวในบางสถานการณ์อาจไม่ก่อหรือส่งเสริมให้เกิดข้อยุติที่เป็นธรรมและเหมาะสมนัก ขาดความคงเส้นคงวาในมาตรการความช่วยเหลือ ตลอดจนไม่สามารถคาดการณ์เพื่อการวางแผนการดำเนินโครงการไว้ล่วงหน้า ข้อจำกัดดังกล่าวก่อให้เกิดความล่าช้า ความล้มเหลวในการดำเนินโครงการ หรืออาจถึงขั้นยกเลิกโครงการในท้ายที่สุด สนับสนุนโดย โสภาชปิลมัทน์และคณะ ที่กล่าวว่า การแก้ไขปัญหามุมชนแออัดที่ถูกไล่ที่ปัจจุบันจะใช้วิธีการเจรจาต่อรอง อิทธิพลและเงิน เป็นปัจจัยดำเนินการ ไม่มีกลไกหรือมาตรการทางกฎหมายสนับสนุนการแก้ไขปัญหา เช่น การเจรจาต่อรองกับเจ้าของที่ดินก็กระทำไปโดยขาดอำนาจตามกฎหมายรองรับ หรือการเข้าไปปรับปรุงชุมชนในที่ดินเดิม ก็ไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดระยะเวลาชะลอการไล่ที่ภายใน 5-10 ปี ภายหลังการปรับปรุง¹⁰

เคหะชุมชนดินแดงเก่าเป็นอาคารสงเคราะห์แห่งแรกที่รัฐบาลไทยจัดสร้างขึ้น การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ดูแลและปัจจุบันอยู่ระหว่างการวางแผนแก้ไขปัญหาสภาพกายภาพที่ทรุดโทรมลงอย่างมากภายใต้ชื่อโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินโครงการคงไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการรื้อย้ายที่อยู่อาศัย ประวัติชุมชนโดยสังเขปคือ แต่เดิมในปี พ.ศ. 2494 กรมประชาสงเคราะห์ได้จัดสร้างอาคารสงเคราะห์ขึ้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ก่อสร้างเป็นบ้านไม้บนที่ดินที่เป็นที่ทิ้งขยะมูลฝอยของเทศบาลกรุงเทพมหานครและบริเวณทุ่งนาอีกส่วนหนึ่ง ต่อมาปี พ.ศ. 2504 อาคารไม้ดังกล่าวได้ทรุดโทรมลงไปมาก ทางคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการรื้ออาคารเดิมออกแล้วก่อสร้างเป็นอาคารตึกในลักษณะของแฟลตขึ้นการดำเนินการก่อสร้างได้ดำเนินการใน

⁹ อคิน รพีพัฒน์ และวรรณพร วิเชียรวงษ์, "ชุมชนแออัด และแนวทางเกี่ยวกับการปรับปรุงชุมชนแออัด," (กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), หน้า 4.

¹⁰ โสภาชปิลมัทน์ (ซูพิกุลชัย) ชปิลมัทน์ และคณะ, "การศึกษารูปแบบของชุมชนที่พึ่งปรารถนาของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดในเขตกรุงเทพมหานคร," (กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2534), หน้า 2-29.

แบบค่อยเป็นค่อยไปในช่วงระยะเวลาหลายปีตามแต่จะได้รับงบประมาณ และในท้ายที่สุดเมื่อปี พ.ศ. 2516 การเคหะแห่งชาติได้รับโอนอาคารดังกล่าวมาจากกรมประชาสัมพันธ์ ดูแลและ ดำเนินการก่อสร้างอาคารแฟลตต่อมาเรื่อยๆ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นแฟลตสูง 5 ชั้นได้ทุน ไล่จำนวน 64 หลัง หน่วยพักอาศัย 4,144 หน่วย ให้ประชาชนเช่าสัญญาปีต่อปี¹¹

โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นโครงการนำร่องตัวอย่าง ของการฟื้นฟูเมือง เพื่อทำการจัดสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ผู้อยู่อาศัยปัจจุบันในชุมชน เพื่อจัด สร้างที่อยู่อาศัยใหม่รองรับผู้อยู่อาศัยกลุ่มใหม่ อีกทั้งต้องการที่จะดำเนินงานให้มีความเป็นไปได้ทางการเงินโดยไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ทางรัฐบาล¹² ซึ่งในการดำเนินโครงการจะต้องทำการรื้อ ย้ายอาคารและกลุ่มผู้อยู่อาศัยออกจากพื้นที่เพื่อดำเนินการก่อสร้างอาคารใหม่ การเคหะแห่งชาติ ตระหนักว่าหากดำเนินการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยในลักษณะของการไล่รื้อ ผู้อยู่อาศัยที่ถูกไล่รื้อ อาจไปบุกรุกก่อเกิดปัญหาตามมาอย่างต่อเนื่องหรืออาจประสบปัญหาการต่อต้านและยังจะส่ง ผลทำให้ผู้อยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อนอีกด้วย แต่หากช่วยเหลืออย่างไร้ขอบเขตหรือไม่มีขีด จำกัดที่เหมาะสมก็เกรงจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้อยู่อาศัยไม่เคารพกฎหมายอันเป็นกฎเกณฑ์พื้น ฐานของสังคมโดยรวม

การศึกษาเรื่อง “การรื้อย้ายที่อยู่อาศัยสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง” นี้ มีขึ้นจากสาเหตุความจำเป็นที่โครงการต้องรื้อย้ายที่อยู่อาศัยปัจจุบันบนที่ดินที่ตั้งโครงการเพื่อ ใช้หรือนำที่ดินบริเวณดังกล่าวมาก่อสร้างอาคาร ซึ่งในการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยจะส่งผลกระทบต่อ การอยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยปัจจุบันไม่มากนักน้อยและยังเป็นขั้นตอนสำคัญส่งผลกระทบต่อความเป็นไป ได้ของโครงการว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร ภายใต้วัตถุประสงค์และข้อจำกัด ด้านต่างๆของโครงการ การศึกษานี้จะมุ่งเน้นเชิงการกำหนดแนวนโยบายของการรื้อย้ายที่อยู่ อาศัยจากข้อคิดเห็นที่สอดคล้องของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายใต้สมมุติที่สำคัญ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (Rationality) และได้รับ ทราบถึงรายละเอียดโดยสังเขปของโครงการ อีกทั้งได้พิจารณาถึงสภาพการอยู่อาศัย สังคมและ เศรษฐกิจของผู้อยู่อาศัยปัจจุบัน ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อโครงการอย่างเพียงพอ

¹¹ การเคหะแห่งชาติ, ประวัติเคหะชุมชนดินแดง (กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายจัดการทรัพย์สินและเคหะ ชุมชน, มปป.), หน้าค่านำ-หน้า 6.

¹² การเคหะแห่งชาติ, “การฟื้นฟูเมืองดินแดงระยะที่1,” (กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายโครงการเมือง ใหม่, 2539), หน้า ก.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อกำหนดนโยบายการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง โดยทำการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยและการฟื้นฟูเมือง รวมถึงกรณีตัวอย่างการรื้อย้ายที่อยู่อาศัย
2. ศึกษาโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง อันเป็นกรณีศึกษาของการวิจัยในครั้งนี้
3. ศึกษาสภาพการอยู่อาศัย สังคม และเศรษฐกิจของผู้อยู่อาศัยในบริเวณที่ตั้งกรณีศึกษา รวมถึงความคิดเห็นกรณีถ้าถูกรื้อย้ายที่อยู่อาศัย
4. ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรื้อย้ายที่อยู่อาศัย
5. เสนอแนะแนวทางการรื้อย้ายที่อยู่อาศัยสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

ขอบเขตการวิจัย

กรณีศึกษาโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ตั้งอยู่ในเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร บนเนื้อที่รวม 125.085 ไร่ แบ่งเป็น 6 บริเวณ ได้แก่

บริเวณ A ขนาดที่ดิน 2 ไร่ ตั้งอยู่หัวมุมถนนวิภาวดีรังสิต และถนนอโศก-ดินแดง ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานเคหะชุมชนดินแดง

บริเวณ B ขนาดที่ดิน 58.2 ไร่ ตั้งอยู่ริมถนนประชาสงเคราะห์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ 32-56 จำนวน 25 หลัง มีหน่วยพักอาศัย 1,776 หน่วย

บริเวณ C ขนาดที่ดิน 20.4 ไร่ ตั้งอยู่ริมถนนวิภาวดีรังสิต ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ 21-32 จำนวน 12 หลัง มีหน่วยพักอาศัย 672 หน่วย

บริเวณ D ขนาดที่ดิน 19 ไร่ ตั้งอยู่ในซอยดินแดง 1 ซึ่งแยกจากถนนอโศก-ดินแดง ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ 9-20 จำนวน 12 หลัง มีหน่วยพักอาศัย 672 หน่วย

บริเวณ E ขนาดที่ดินรวม 11.6 ไร่ ตั้งอยู่ริมถนนอโศก-ดินแดง ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ 1-8 จำนวน 8 หลัง มีหน่วยพักอาศัย 640 หน่วย

บริเวณ F ขนาดที่ดินรวม 13.64 ไร่ ตั้งอยู่ริมถนนประชาสงเคราะห์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ 57-64 จำนวน 7 หลัง มีหน่วยพักอาศัย 384 หน่วย

นิยามคำศัพท์

ผู้อุ่อาศัย ให้หมายถึง ผู้อุ่อาศัยปัจจุบันในชุมชนดินแดงที่ทำการศึกษา
 แพลตดินแดง ให้หมายถึง เคหะชุมชนดินแดงที่ทำการศึกษา
 แนวทางการรื้อย้ายสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ให้หมายถึง นโยบาย
 ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติของการรื้อย้ายที่ผู้อุ่อาศัยปัจจุบันสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชน
 ดินแดงที่ทำการศึกษา จากข้อคิดเห็นที่สอดคล้องของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ภาย
 ได้ข้อสมมุติที่สำคัญ คือ กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (Rationality)

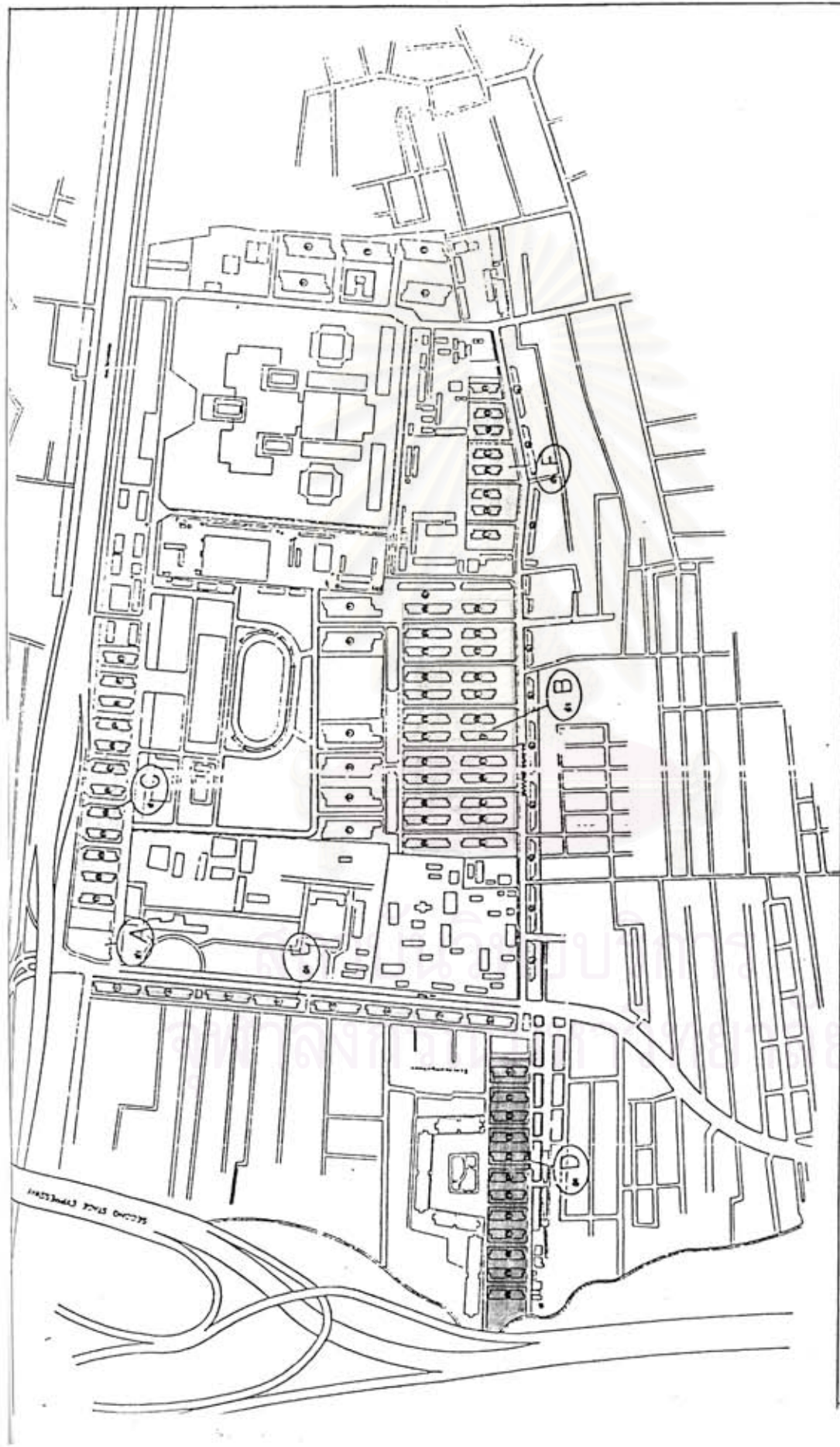
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงแนวคิดในการรื้อย้ายที่ผู้อุ่อาศัยและการฟื้นฟูเมือง การรื้อย้ายชุมชน
 ที่ผู้อุ่อาศัยของหน่วยงานเจ้าของที่ดินภาครัฐ และกรณีตัวอย่างการรื้อย้ายในอดีต อันจะก่อให้เกิด
 ความเข้าใจในแนวคิดดังกล่าวและเป็นบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ปัญหาการรื้อย้าย
2. ได้ทราบถึงสภาพการผู้อุ่อาศัย สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ พฤติกรรมเมื่อเผชิญ
 กับความขัดแย้ง และความคิดเห็นถ้าถูกรื้อย้ายที่ผู้อุ่อาศัยของผู้อุ่อาศัยในบริเวณที่ตั้งโครงการ
 ฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง อันเป็นข้อเท็จจริงพื้นฐานแสดงฐานะของผู้อุ่อาศัย ภาวะแวดล้อมของ
 ปัญหาและความช่วยเหลือที่ต้องการได้รับ
3. ได้ทราบถึงรายละเอียดโดยสังเขปและผลลัพธ์ในเบื้องต้นของการดำเนินโครงการ
 ฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลนำเสนอแก่กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อัน
 จะช่วยทำให้กลุ่มตัวอย่างข้างต้นสามารถใช้วิจารณ์ญาณในประเด็นต่างๆได้อย่างชัดเจนขึ้น
4. ได้ทราบถึงความคิดเห็นที่เห็นพ้องต้องกันของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน
 ประเด็นแนวทางการรื้อย้ายสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ภายได้วิธีการที่ได้ป้องกัน
 การเผชิญหน้ากันอันอาจนำไปสู่การครอบงำความคิดเห็น อีกทั้งส่งเสริมให้สามารถแสดง
 ความคิดเห็นที่ตรงตามความรู้สึกและจัดปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่อาจสละเวลาร่วมประชุม
 กลุ่ม
5. สามารถเสนอแนะแนวทางการรื้อย้ายสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง
 และเสนอแนะประเด็นสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ภาพที่ 1-1 แผนที่บริเวณที่ตั้งโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

ภาพที่ 1-2 ผังบริเวณชุมชนปัจจุบันของที่ตั้งโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

โครงการฟื้นฟูเมืองดินแดง

แสดงผังสภาพชุมชนเดิม

จำนวนที่อยู่อาศัยที่ระบุในผังรวมทั้งสิ้น	4,144	หน่วย
เนื้อที่โครงการรวม	125,005	ไร่ แกร่งป็น
ฉั A	2,245	ไร่ หน่วย
ฉั B	58.20	ไร่ หน่วย
ฉั C	~20.40	ไร่ หน่วย
ฉั D	19.00	ไร่ หน่วย
ฉั E	115.60	ไร่ หน่วย
ฉั F	1,364	ไร่ หน่วย